

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.8066005>

*Петрушинська І. О., студентка,
науковий керівник – канд. філос. наук, доцент Парафійник Н. І.
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Сучасний стан та проблеми розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в Україні

Активний розвиток інформаційно-аналітичної діяльності (ІАД) у державних і комерційних установах України набув ознак однієї з істотних тенденцій останнього часу. Актуальність ІАД у наш час зумовлена певними безперечними факторами: з одного боку, – це демократизація українського суспільства, розвиток ринкових відносин і підприємницької діяльності, а з іншого, – пов'язане з ними підвищення значимості інтелектуальної складової при прийнятті рішень в управлінській та інших сферах суспільного життя, а також зростаючий потік інформації, необхідний для прийняття управлінських рішень і здійснення інших видів суспільної діяльності.

На сьогодні інформація набуває одного з визначних факторів відтворення економіки й стає основою всіх виробничих відносин. Головний зовнішній прояв інформаційного суспільства – це інтенсивне насичення всіх сфер його життєдіяльності інформаційними продуктами та комп'ютерно-телекомунікаційними технологіями. Через це набуває широкого визнання ІАД як складової інформаційної діяльності. Без інформаційно-аналітичної діяльності в сучасному суспільстві неможливо бути професійно успішним та активним. У популярній теорії про «інформаційне суспільство» зазначено, що саме аналітична діяльність і статус інформації є вирішальними чинниками сьогодення. Тотальна інформатизація охопила майже всі сфери суспільної дійсності. Проте найвідчутніший вплив інформаційно-аналітичної діяльності можна простежити в соціальній сфері, зокрема в появі нових і зникненні певних професій. Слід наголосити на тому, що сучасні вимоги та процес інформатизації формують такого фахівця, який здатний виконувати декілька різновидів діяльності. Саме в цій ситуації пріоритетною стає інформаційно-аналітична діяльність і професія інформаційного аналітика. У реаліях воєнного часу активна міжнародна діяльність українських інформаційно-аналітичних центрів сприяла поширенню у світі правдивої

інформації про реформи в Україні та наслідки російської агресії, формуванню та зміцненню міжнародної коаліції на підтримку нашої держави. Сьогодні пріоритетною темою вітчизняних аналітичних центрів є пошук шляхів до припинення україно-російського збройного конфлікту, подолання його наслідків, повного відновлення суверенітету та територіальної цілісності нашої країни.

Незважаючи на швидкий темп інформатизації суспільства, стан розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в Україні не можна вважати найкращим. Серед основних проблем галузі вчені визнають недостатній рівень фінансування. Також гостро постає проблема низької зацікавленості органів влади у співпраці з неурядовими аналітичними службами, неготовності враховувати їхні напрацювання у своїй діяльності. В Україні функціонують численні аналітичні центри, серед основних інформаційних продуктів і послуг яких є результати соціологічних досліджень, моніторинг засобів масової інформації, підготовка довідкових і прогнозно-аналітичних матеріалів тощо. Однак результати досліджень ряду інформаційно-аналітичних центрів не оприлюднюються. Часом важко з'ясувати не тільки, яку інформацію вони готують і на кого вона розрахована, а й взагалі визначити факт її існування, оскільки ця продукція не надходить до системи загальнодоступних документальних комунікацій. Важливого значення сьогодні набуває розв'язання проблем недосконалості законодавчої бази, неготовності держави самостійно підтримувати центри чи створювати умови розвитку їхньої власної спроможності, залежності від зовнішніх джерел фінансування тощо.

Отже, у сучасній Україні роль інформаційно-аналітичної діяльності постійно зростає, хоча й існують деякі проблеми, вирішення яких сприятиме підтримці та вдосконаленню комунікативної взаємодії між владою та громадянським суспільством і позитивно впливатиме на популяризацію нашої держави у світі.